

Dom i de forenede sager C-597/18 P, Rådet mod K. Chrysostomides & Co. m.fl., C-598/18 P, Rådet mod Bourdouvali m.fl., C-603/18 P, K. Chrysostomides & Co. m.fl. mod Rådet, og C-604/18 P, Bourdouvali m.fl. mod Rådet

Presse og Information

Domstolen stadfæstede Rettens domme, for så vidt som de forkastede erstatningssøgsmål anlagt af flere privatpersoner og selskaber på grund af EU-institutionernes retsakter og handlinger i forbindelse med finansiel støtte til Republikken Cypern, der var betinget af omstruktureringen af landets banksektor

Retten begik derimod en retlig fejl, da den fastslog, at Eurogruppen udgør en EU-enhed, der er oprettet ved traktaterne, og hvis handlinger kan føre til, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold

I løbet af de første måneder af 2012 oplevede flere af Cyperns banker, herunder Cyprus Popular Bank (herefter »Laïki«) og Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (Bank of Cyprus, herefter »BoC«), økonomiske vanskeligheder. Den 25. juni 2012 fremsendte Republikken Cypern en anmodning om finansiel støtte til Eurogruppen, som erklærede, at denne støtte ville blive ydet enten fra Den Europæiske Finansielle Stabilitetsfacilitet eller fra den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) inden for rammerne af et makroøkonomisk tilpasningsprogram, der skulle udmøntes i et aftalememorandum. Forhandlingen af dette aftalememorandum blev foretaget af Kommissionen i samarbejde med Den Europæiske Centralbank (ECB) og Den Internationale Valutafond (IMF) på den ene side og af de cypriotiske myndigheder på den anden side. Den 26. april 2013 undertegnede Kommissionen således et aftalememorandum på vegne af ESM, Republikken Cyperns finansminister og direktøren for Cyperns centralbank, hvilket gjorde det muligt for ESM at yde finansiel støtte til denne medlemsstat.

Flere privatpersoner og selskaber, der var indehavere af indskud i Laïki og BoC, aktionærer eller obligationskreditorer i disse banker, var af den opfattelse, at Rådet for Den Europæiske Union, Kommissionen, ECB og Eurogruppen inden for rammerne af dette aftalememorandum havde krævet, at de cypriotiske myndigheder vedtog, opretholdt eller fortsatte med at gennemføre foranstaltninger, der medførte en væsentlig forringelse af værdien af deres indskud, aktier eller obligationer. De anlagde derfor søgsmål om ansvar uden for kontraktforhold ved Den Europæiske Unions Ret med påstand om erstatning for de tab, som de hævdede at have lidt som følge af disse foranstaltninger.

Ved to domme af 13. juli 2018, K. Chrysostomides & Co. m.fl. mod Rådet m.fl. og Bourdouvali m.fl. mod Rådet m.fl.¹, forkastede Retten indledningsvis Rådets formalitetsindsigelser angående de erstatningssøgsmål, som de pågældende privatpersoner og selskaber havde anlagt mod Eurogruppen. Hvad dernæst angik den første betingelse for, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold i henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF, som vedrører retsstridigheden af den adfærd, der foreholdes Unionens institutioner, og som kræver, at det godtgøres, at der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, fastslog Retten, at de privatpersoner og selskaber, der havde anlagt disse søgsmål, ikke havde formået at godtgøre, at der forelå en tilsidesættelse af deres ejendomsret, princippet om beskyttelse af den berettigede forventning eller ligebehandlingsprincippet. Da den første betingelse for, at Unionen kan ifalde ansvar uden for kontraktforhold, ikke var opfyldt i den foreliggende sag, forkastede Retten de nævnte søgsmål.

¹ Rettens domme af 13.7.2018, sag [T-680/13](#), K. Chrysostomides & Co. m.fl. mod Rådet m.fl., og sag [T-786/14](#), Bourdouvali m.fl. mod Rådet m.fl. (herefter »de appellerede domme«); jf. pressemeddelelse nr. [108/18](#).

I forbindelse med appeller iværksat af Rådet (sagerne C-597/18 P og C-598/18 P) og af de pågældende privatpersoner og selskaber (sagerne C-603/18 P og C-604/18 P) samt kontraappeller iværksat af Rådet (i sagerne C-603/18 P og C-604/18 P) ophævede Domstolen, der traf afgørelse sammensat i Store Afdeling, de appellerede domme fra Retten, for så vidt som de forkastede Rådets formalitetsindsigelser angående disse privatpersoner og selskabers søgsmål, der var rettet mod Eurogruppen og artikel 2, stk. 6, litra b), i afgørelse 2013/236². Derimod forkastede den de nævnte privatpersoner og selskabers appeller.

Domstolens bemærkninger

Hvad for det første angik **de appeller, som Rådet iværksatte i sagerne C-597/18 P og C-598/18 P**, bemærkede Domstolen, at Unionens ansvar uden for kontraktforhold i henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF forudsætter, at en »EU-institution« kan foreholdes en ulovlig adfærd, hvilket begreb ikke blot omfatter de EU-institutioner, der er opregnet i artikel 13, stk. 1, TEU, men også alle Unionens organer, kontorer og agenturer, der er oprettet ved eller i medfør af traktaterne, og som har til formål at bidrage til virkeliggørelsen af Unionens mål.

I denne henseende bemærkede Domstolen for det første, at Eurogruppen er et mellemstatsligt organ til samordning af de økonomiske politikker i de medlemsstater, der har euroen som valuta (herefter »eurolandene«). For det andet kan Eurogruppen ikke sidestilles med en sammensætning af Rådet og er kendetegnet ved sin uformelle karakter. For det tredje har Eurogruppen ikke nogen selvstændig kompetence eller beføjelse til at sanktionere den manglende overholdelse af de politiske aftaler, der er indgået inden for den. På denne baggrund konkluderede Domstolen, at **det var med urette, at Retten fastslog, at Eurogruppen var en »EU«-enhed, der er oprettet ved traktaterne, og hvis handlinger kan føre til, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.**

Domstolen tilføjede, at for så vidt som de politiske aftaler, der indgås inden for Eurogruppen, konkretiseres og gennemføres i kraft af bl.a. retsakter og handlinger fra EU-institutionerne, navnlig fra Rådet og ECB, **fratages de retsundergivne ikke deres ret til en effektiv domstolsbeskyttelse, der er fastsat i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder**, eftersom de, således som de i øvrigt har gjort det i det foreliggende tilfælde, kan anlægge et søgsmål om Unionens ansvar uden for kontraktforhold mod disse institutioner vedrørende de retsakter eller handlinger, som disse sidstnævnte vedtager, som følge af sådanne politiske aftaler. Domstolen fremhævede navnlig, at det tilkommer Kommissionen i dens egenskab af traktaternes vogter at sikre, at de nævnte aftaler er i overensstemmelse med EU-retten, og at Kommissionens eventuelle passivitet i denne forbindelse kan føre til, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.

Hvad for det andet angik **Rådets kontraappeller i sagerne C-603/18 P og C-604/18 P** havde disse til formål at anfægte Rettens bedømmelse, hvorefter Rådet ved artikel 2, stk. 6, litra b), i afgørelse 2013/236 dels krævede, at de cypriotiske myndigheder opretholdt eller fortsatte med at gennemføre konverteringen af usikrede indskud i BoC til aktier, dels at de nævnte myndigheder ikke havde nogen skønsmargen i denne henseende.

Domstolen bemærkede i denne forbindelse, at artikel 2, stk. 6, litra b), i afgørelse 2013/236 ikke fastsætter særlige regler for gennemførelsen af den nævnte konvertering, således at de cypriotiske myndigheder i denne henseende rådede over en betydelig skønsmargen, navnlig med hensyn til at fastsætte antallet og værdien af de aktier, der skulle tildeles indskyderne i BoC, i stedet for deres usikrede indskud i denne bank. Domstolen fastslog derfor, at **Retten havde begået en retlig fejl**

² Rådets afgørelse 2013/236/EU af 25.4.2013 rettet til Cypren om specifikke foranstaltninger til genoprettelse af finansiell stabilitet og bæredygtig vækst (EUT 2013, L 141, s. 32, herefter »afgørelse 2013/236«). Denne afgørelse omhandlede en række »foranstaltninger og resultater«, som skulle korrigere Republikken Cyperns budgetunderskud og genskabe en sund finansiell sektor i sidstnævnte. De kontraappeller, som Rådet iværksatte, vedrørte specifikt denne afgørelses artikel 2, stk. 6, litra b), hvoraf fremgår, at det makroøkonomiske tilpasningsprogram for Republikken Cypern fastsætter »etablering af en uafhængig værdiansættelse af aktiverne i BoC og Laiki og hurtig integrering af Laikis operationer i BoC. Værdiansættelsen afsluttes hurtigt for at muliggøre udførelsen af indskud-for-aktie-byttet i BoC«.

ved at finde, at Republikken Cypern ikke havde nogen skønsmargen i henhold til denne bestemmelse med henblik på at fastsætte de særlige regler for denne konvertering.

Hvad for det tredje angår de **appeller, der var iværksat af de pågældende privatpersoner og selskaber i sagerne C-603/18 og C-604/18 P**, mente disse, at en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af deres ejendomsret, af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og af ligebehandlingsprincippet kunne tilregnes EU-institutionernes retsakter og handlinger, således at den første betingelse for, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold, var opfyldt.

Domstolen bemærkede i denne henseende for det første, at ejendomsretten³ ikke er et absolut prærogativ, og at den kan begrænses⁴. Den fastslog navnlig, at **de foranstaltninger, der er nævnt i aftalememorandummet af 26. april 2013, således som den allerede havde fastslået i sin dom i sagen Ledra Advertising m.fl. mod Kommissionen og ECB⁵, ikke kunne anses for at udgøre et uforholdsmæssigt og uantageligt indgreb over for de pågældende privatpersoner og selskabers ejendomsret.**

Dernæst fandt Domstolen, at **den omstændighed, at det i den internationale finanskrisens første faser ikke var en betingelse for ydelse af finansiel støtte til andre eurolande, at der blev vedtaget specifikke foranstaltninger, ikke kan anses for en forsikring, der hos aktionærene, obligationskreditorerne og indskyderne i Laïki og BoC kunne skabe en berettiget forventning om, at dette også ville være tilfældet i forbindelse med ydelse af finansiel støtte til Republikken Cypern.**

Efter at Domstolen bemærkede, at **det generelle ligebehandlingsprincip** kræver, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt, og at forskellige situationer ikke må behandles ens, medmindre forskelsbehandlingen er objektivt begrundet, **afviste den, at der forelå en tilsidesættelse af dette princip.** Domstolen fastslog således, at **de pågældende selskaber og privatpersoner ikke befandt sig i en situation, der kunne sammenlignes** med situationen for Cyperns centralbank, hvis beslutninger udelukkende styres af mål af almen interesse, situationen for indehavere af indskud i Laïki- og BoC's græske filialer, situationen for indskydere i disse to banker, hvis indskud ikke oversteg 100 000 EUR, situationen for indskydere og aktionærer i de øvrige eurolande, der modtog finansiel støtte før Republikken Cypern, eller med situationen for andelshaverne i den kooperative banksektor i Cypern.

Sammenfattende **forkastede Domstolen de af de pågældende selskaber og privatpersoner iværksatte appeller** (sagerne C-603/18 P og C-604/18 P) i det hele, **ophævede de appellerede domme fra Retten, for så vidt som de forkastede Rådets formalitetsindsigelser angående de søgsmål, der var rettet mod Eurogruppen og artikel 2, stk. 6, litra b), i afgørelse 2013/236, og tog – idet den traf endelig afgørelse vedrørende disse indsigelser⁶– disse appeller til følge.**

Bemærkning: En dom eller kendelse afsagt af Retten kan appelleres til Domstolen. Appellen er begrænset til retlige spørgsmål og har principielt ikke opsættende virkning. Såfremt den kan antages til realitetsbehandling og er begrundet, ophæver Domstolen Rettens afgørelse. I tilfælde af, at sagen er moden til afgørelse, kan Domstolen selv træffe endelig afgørelse i tvisten. I modsat fald hjemviser Domstolen sagen til Retten, der er bundet af den afgørelse, som Domstolen træffer i appelsagen.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

³ Artikel 17 i chartret om grundlæggende rettigheder.

⁴ Artikel 52 i chartret om grundlæggende rettigheder.

⁵ Domstolens dom af 20.9.2016, forenede sager [C-8/15 P – C-10/15](#), Ledra Advertising m.fl. mod Kommission og ECB; jf. pressemeddelelse nr. [102/16](#).

⁶ I henhold til artikel 61, stk. 1, andet punktum, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.